

[Else-Merete Ross.]

tilfælde medføre mere eller mindre langvarig sindssygdом. Spørgeskemaerne viste, at antallet af brugere er særlig stort mellem 14-18-årige — altså i hvert fald for de yngstes vedkommende på et tidspunkt, hvor deres personlighedsstruktur endnu er ufærdig og de derfor er særlig udsat.

Foreløbig er det kun meget få læger, der tør påtage sig det ansvar at give hash fri. Derimod synes mange videnskabsmænd at mene, at hash er så meget mindre skadeligt end andre euforiserende midler, at det burde flyttes fra liste A til liste C i konventionen. Et underudvalg under The Advisory Commission on Drug Dependence er kommet til det resultat, at cannabis fysisk er langt mindre farligt end de andre stoffer, men at de psykiske virkninger endnu er helt utilstrækkeligt klarlagt. Derfor fraråder udvalget de unge at bruge cannabis og mener ikke, at brugen af cannabis bør legaliseres, før mere indgående undersøgelser er foretaget. Udvalget foreslår, at der bevilges penge til en grundig undersøgelse af hele spørgsmålet.

Da stadslæge Knipschildt ved mødet i landstingssalen blev spurgt, om vi kunne frigive de lettere former for hash, svarede han, at vi i hvert fald burde vente nogle år. Jeg opfattede det sådan, at også han mente, at man gennem forskning måtte have større viden om de psykiske og måske også de sociale konsekvenser, før man kunne forsvare at tage et sådant skridt. Stadslægen tilføjede, at Danmark ikke isoleret kunne frigive hash.

Jeg vil derfor spørge regeringen, om den vil tage initiativ til, at der mellem lande, der har undertegnet konventionen, og i hvilke der er varierende opfattelser af virkningen af hash, bliver indledt et videnskabeligt samarbejde for i fællesskab at nå frem til en eventuel anden placering af hash i rækken af skadevirkende stoffer. Skulle samarbejdet resultere i et forslag om en frigivelse af en kontrolleret, mild form for hash, der kunne købes f. eks. på apoteker, og i, at det af sociologiske og kriminologiske grunde ville være at foretrække fremfor totalforbud, måtte det vel være muligt for de pågældende lande i konventionen at tage forbehold på disse to områder. Jeg mener, det er absolut nødvendigt, at flere lande

blev enige i hvert fald om eventuel frigivelse af lettere former for cannabis. Gjorde Danmark det alene, ville vi blive en international central til skade for mange andre lande med en anden indstilling.

Når der ikke på et tidligere tidspunkt er gjort en samlet indsats mod brugen af stoffer, tror jeg, det skyldes, at det til af begynde med drejede sig om mindre grupper af intellektuelle og kunstnere og andre, der eksperimenterede med nye former for tilværelse i oprør mod de bestående samfundsnormer. Det blev betragtet som et nyt evangelium at bruge stofferne.

Cand. jur. Jørgen Jepsen skriver i en artikel, at stofferne blev kædet sammen med ungdomsoprøret, men at der ikke længere er nogen nødvendig sammenhæng mellem de to fænomener. Brugergruppen har undergået visse ændringer og er ved at blive kædet sammen med andre sociale problemer end ungdomsoprøret. Brugen breder sig mellem de psykisk og socialt mindre veludrustede, den breder sig blandt de psykisk ustabile og blandt dem, der af en eller anden grund føler sig usikre. Man må have denne udvikling for øje, når man taler om frigivelse af hash.

De forslag, ministrene nu har fremsat, angår særlig de grupper, der ikke har kunnet klare brugen af stoffer, men tager samtidig sigte på at hindre en stigning i antallet af brugere gennem oplysning og andet forebyggende arbejde. Trods de mange foranstaltninger, der nu foreslås sat i gang, hersker der stor usikkerhed på dette sociale område. For at få mere viden er det nødvendigt, at der sættes et tværvidenskabeligt forskningsarbejde i gang, og at der afsættes penge nok dertil.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til de enkelte ministres redegørelser.

Ministrenes redegørelser synes at bekræfte det gamle mundheld, at intet er så galt, at det ikke er godt for noget. Meget af det, der nu skal gennemføres, har mange institutioner ønsket sig i årevis, om end med en noget anden motivering end den, der nu er trådt i forgrunden. Den forståelse for det forebyggende arbejde, det behandlingsmæssige arbejde og det støttende arbejde efter behandlingen, som kommer frem gennem forslagene, er jeg overbevist om vil få betydning, også for andre grupper end netop